

تعادل اسید-باز

تعاریف مختلف اسید و باز

• آرنیوس

اسید: تولید پروتون (H^+) باز: تولید هیدروکسید (OH^-)

نکته: پروتون در آب همراه مولکول آب یعنی به صورت یون هیدرونیوم (H_3O^+) است.

• لوئیس

اسید: پذیرنده جفت الکترون باز: دهنده جفت الکترون

• برونستد و لوری

اسید: دهنده پروتون (H^+) باز: پذیرنده پروتون (H^+)

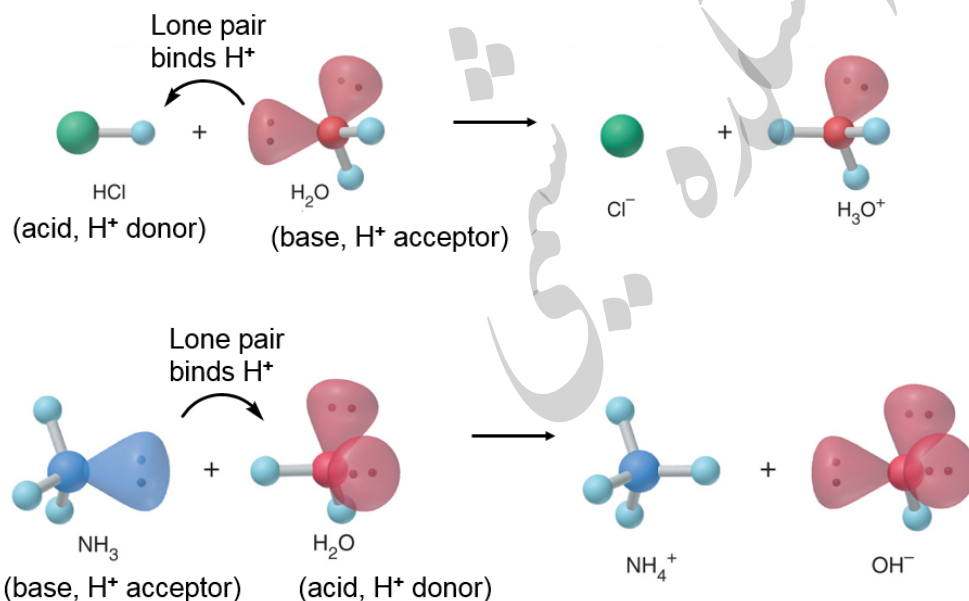
Brønsted-Lowry Acid-Base Definition

An acid is a proton donor, *any species which donates a H^+* .

A base is a proton acceptor, *any species which accepts a H^+* .

مثال:

Figure 18.8 Proton transfer as the essential feature of a Brønsted-Lowry acid-base reaction.

اسید و باز مزدوج:

یک اسید برونستد تولید یک محصول باز می کند. اسید و محصول بازی آن "جفت اسید و باز مزدوج" نامیده می شوند.

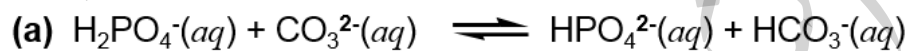
acid-base conjugate pair

مثال: (اسلاید 22). واکنش اسید با باز منجر به تولید اسید و باز دیگری می شود. در این مثال با انواعی از اسید و باز هم آشنا می شوید.

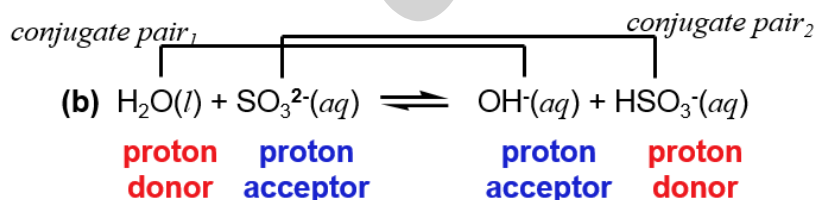
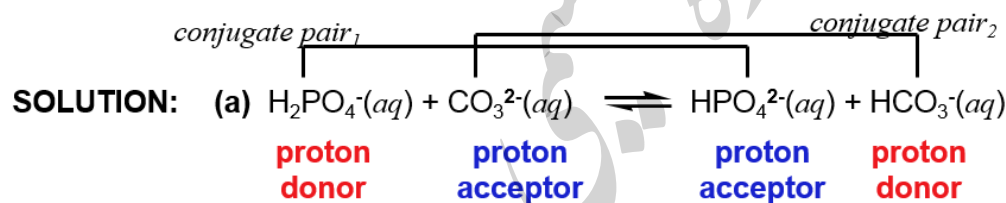
Table 18.4 The Conjugate Pairs in Some Acid-Base Reactions

	Conjugate Pair							
	Acid	+	Base	$\rightleftharpoons$	Base	+	Acid	
					Conjugate Pair			
Reaction 1	HF	+	H ₂ O	$\rightleftharpoons$	F ⁻	+	H ₃ O ⁺	
Reaction 2	HCOOH	+	CN ⁻	$\rightleftharpoons$	HCOO ⁻	+	HCN	
Reaction 3	NH ₄ ⁺	+	CO ₃ ²⁻	$\rightleftharpoons$	NH ₃	+	HCO ₃ ⁻	
Reaction 4	H ₂ PO ₄ ⁻	+	OH ⁻	$\rightleftharpoons$	HPO ₄ ²⁻	+	H ₂ O	
Reaction 5	H ₂ SO ₄	+	N ₂ H ₅ ⁺	$\rightleftharpoons$	HSO ₄ ⁻	+	N ₂ H ₆ ²⁺	
Reaction 6	HPO ₄ ²⁻	+	SO ₃ ²⁻	$\rightleftharpoons$	PO ₄ ³⁻	+	HSO ₃ ⁻	

نمونه مسئله 4-18: تعیین جفت های اسید و باز مزدوج در دو فرایند محیط زیستی مهم:

حل:

شناخت اسیدها:

اسیدهای دوتایی

اکسو اسیدها

شناخت اسیدهای قوی و ضعیف

شناخت بازها:

هیدروکسیدهای فلزی

آمونیاک و آمینها

شناخت بازهای قوی و ضعیف

مطالب فوق را از کتاب مطالعه کنید و مسئله زیر را حل کنید:

Sample Problem 18.1

Classifying Acid and Base Strength from the Chemical Formula

PROBLEM: Classify each of the following compounds as a strong acid, weak acid, strong base, or weak base.

(a) H_2SeO_4 (b) $(\text{CH}_3)_2\text{CHCOOH}$ (c) KOH (d) $(\text{CH}_3)_2\text{CHNH}_2$

PLAN: Pay attention to the text definitions of acids and bases. Look at O for acids as well as the $-\text{COOH}$ group, watch for amine groups and cations in bases.

SOLUTION: (a) **Strong acid** - H_2SeO_4 - the number of O atoms exceeds the number of ionizable protons by 2.

(b) **Weak acid** - $(\text{CH}_3)_2\text{CHCOOH}$ is an organic acid having a $-\text{COOH}$ group.

(c) **Strong base** - KOH is a Group 1A(1) hydroxide.

(d) **Weak base** - $(\text{CH}_3)_2\text{CHNH}_2$ has a lone pair of electrons on the N and is an amine.